

DECIZIA nr. 402 din 19 septembrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a [Legii nr. 11/2024](#) privind statutul grefierilor și al altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice, în ansamblul său

EMITENT • **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 15 din 10 ianuarie 2025**

Data intrării în vigoare 10-01-2025

Marian Enache	- președinte
Mihaela Ciochină	- judecător
Cristian Deliorga	- judecător
Dimitrie Bogdan Licu	- judecător
Laura-Iuliana Scântei	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Benke Károly	- prim-magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 58, 205, 208, 209](#), ale [art. 256 alin. \(2\)](#), ale [art. 257 alin. \(3\) și \(4\)](#) și ale [art. 258 din Legea nr. 11/2024](#) privind statutul grefierilor și al altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice, precum și a legii, în ansamblul său, excepție ridicată de Curtea de Apel Ploiești și de Curtea de Apel București în Dosarul nr. 3.243/2/2024 al Curții de Apel București - Secția a X-a de contencios administrativ și fiscal și pentru achiziții publice, respectiv în Dosarul nr. 480/42/2024 al Curții de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul dosarelor Curții Constituționale nr. 1.746D/2024 și nr. 1.868D/2024.
2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 17 septembrie 2024, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriaz, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, în temeiul dispozițiilor [art. 53 alin. \(5\) din Legea nr. 47/1992](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a dispus conexarea Dosarului nr. 1.868D/2024 la Dosarul nr. 1.746D/2024, iar, în temeiul [art. 57](#) și al [art. 58 alin. \(3\) din Legea nr. 47/1992](#), a dispus amânarea pronunțării pentru data de 19 septembrie 2024, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

3. Prin încheierile din 27 mai 2024 și 5 iunie 2024, pronunțate în dosarele nr. 3.243/2/2024 și nr. 480/42/2024, Curtea de Apel București - Secția a X-a de contencios administrativ și fiscal și pentru achiziții publice și Curtea de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 58, 205, 208, 209](#), ale [art. 256 alin. \(2\)](#), ale [art. 257 alin. \(3\) și \(4\)](#) și ale [art. 258 din Legea nr. 11/2024](#) privind statutul grefierilor și al altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice, precum și a legii, în ansamblul său, excepție ridicată de Curtea de Apel Ploiești și de Curtea de Apel București în cauze având ca obiect soluținarea unor cereri prin care se solicită constatarea refuzului nejustificat al Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) de a da curs cererii de adoptare a unei hotărâri de principiu pentru interpretarea și aplicarea unor dispoziții din [Legea nr. 11/2024](#) și obligarea CSM la adoptarea hotărârii de principiu menționate.
4. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile [art. 205 alin. \(3\) lit. a\) și b\)](#), [alin. \(4\) lit. a\), b\) și c\)](#), [alin. \(5\) și alin. \(6\) lit. a\) din Legea nr. 11/2024](#) reglementează atribuții ale grefierului judiciar care se suprapun cu cele ale asistentului judecătorului prevăzute la [art. 40 alin. \(1\) lit. b\) din Legea nr. 393/2023](#) privind statutul asistentului judecătorului. De asemenea, dispozițiile [art. 205 alin. \(3\) lit. c\) și d\) și alin. \(4\) lit. d\) din Legea nr. 11/2024](#) se circumscriu atribuției prevăzute cu caracter general pentru asistentul judecătorului, reglementată la [art. 40 alin. \(1\) lit. a\) din Legea nr. 393/2023](#). Se apreciază că aceste dispoziții au caracter imprevizibil, întrucât nu stabilesc o delimitare clară între atribuțiile grefierului judiciar și ale asistentului judecătorului, ceea ce afectează activitatea completurilor de judecată, a președinților de instanță în exercitarea actului managerial, precum și a grefierului judiciar și a asistentului judecătorului. Asemenea reglementări conduc la o practică administrativă neunitară în ceea ce privește stabilirea atribuțiilor grefierului judiciar și ale asistentului judecătorului. Reglementarea

atribuțiilor grefierului judiciar este confuză, marcată de suprapuneri și, în același timp, incompletă prin raportare la rolul declarat al acestei categorii de personal. Deși grefierul judiciar pare a fi conceput ca o categorie de personal superioară celei a grefierului de ședință, legea omite să prevadă expres atribuția grefierului judiciar de a participa la ședințele de judecată, ceea ce creează incertitudini în legătură cu posibilitatea exercitării acestei atribuții de către grefierul judiciar. În același timp, o eventuală interpretare potrivit căreia grefierul judiciar nu participă la ședințele de judecată ar conduce la afectarea activității de judecată, care ar fi lipsită de aportul actualilor grefieri de ședință, care vor fi numiți în funcția de grefier judiciar. De asemenea, se arată că [art. 205 alin. \(3\) lit. e](#) din legea criticată este neconstituțional, întrucât nu circumstanțiază atribuțiile pe care le vizează, în sensul că nu precizează dacă grefierului judiciar îi sunt conferite atribuții pe care în prezent le exercită judecătorul sau doar atribuțiile pe care în prezent le exercită grefierul desemnat la compartimentul respectiv. Rezultă că [art. 205](#) din legea analizată încalcă [art. 1 alin. \(3\) și \(5\) din Constituție](#).

5. [Art. 208 și 209 din Legea nr. 11/2024](#) omit să reglementeze aspectele esențiale ce vizează statutul funcțiilor de grefier de ședință, grefier și specialist IT, din perspectiva conținutului raportului de muncă al acestor categorii profesionale. În condițiile în care nu se prevede nicio atribuție concretă pentru aceste funcții, legea relativizează un element esențial al statutului acestor categorii profesionale, lăsând la latitudinea CSM stabilirea deplină a acestui element prin acte cu forță juridică inferioare legii, ceea ce este contrar jurisprudenței Curții Constituționale în materie. Astfel, independent de textul legii, atribuțiile acestor funcții pot fi stabilite și, după caz, modificate, prin hotărâri ale CSM. Rezultă o stare de impredictibilitate, contrară [art. 1 alin. \(3\) și \(5\) din Constituție](#). Se mai subliniază că delegarea unei competențe care aparține în exclusivitate legiuitorului către o altă autoritate publică, precum CSM, încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat și rolul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării. Se încalcă, astfel, [art. 1 alin. \(4\) și art. 61 alin. \(1\) din Constituție](#).

6. Suplimentar, se mai arată că lipsa de predictibilitate și siguranță juridică este accentuată prin corelarea [art. 209](#) cu [art. 256 alin. \(2\) din Legea nr. 11/2024](#), din moment ce acestea prevăd doar transformarea funcției de grefier documentarist, grefier statistician, grefier registrator și grefier arhivar în funcția de grefier, fără a reglementa cu privire la atribuțiile asociate funcției de grefier și fără a realiza o corelare cu atribuțiile aferente funcțiilor transformate. Desființarea funcției de grefier documentarist face imposibilă funcționarea compartimentului de documentare din cadrul curților de apel, structură prevăzută de [art. 127 alin. \(3\) din Legea nr. 304/2022](#) privind organizarea judiciară.

7. Se mai semnalează deficiențe de tehnică legislativă cu privire la [art. 257 alin. \(3\) și \(4\) din Legea nr. 11/2024](#) în sensul că, pe de o parte, nu reglementează cu privire la procedura și la probele concursului ce trebuie să fie organizat în ipoteza în care funcțiile pe care se solicită reîncadrarea sunt mai puține în raport cu numărul cererilor depuse, iar, pe de altă parte, există o lipsă de unitate de viziune legislativă între grefierii care îndeplinesc condițiile de numire și cei care nu îndeplinesc aceste condiții, aceștia din urmă putând fi menținuți în funcție, pe când primii trebuie să promoveze un concurs. Se apreciază că o eventuală opțiune a legiuitorului de a lăsa exclusiv în domeniul legislației secundare reglementarea procedurii de organizare și desfășurare și a probelor acestui concurs ar fi criticabil din perspectiva jurisprudenței Curții Constituționale, potrivit căreia aspectele esențiale ale raportului de muncă în ceea ce privește ocuparea posturilor trebuie reglementate prin lege organică, iar nu prin acte administrative cu caracter inferior legii.

8. Cu referire la [art. 258 din Legea nr. 11/2024](#), se arată că acesta nu stabilește modul în care se determină numărul posturilor de grefier, întrucât nu indică criteriul concret la care se raportează cota de 10% alocată grefierilor judiciari. Totodată, se indică faptul că există o inconsistență terminologică în textul criticat referitoare la folosirea termenului de „grefier”. Se concluzionează că [art. 258 din Legea nr. 11/2024](#) încalcă [art. 1 alin. \(3\) și \(5\) din Constituție](#).

9. [Art. 58](#) din legea criticată nu reglementează soluții explicite referitoare la entitățile care trebuie să organizeze concursul pentru ocuparea posturilor de grefier judiciar sau de grefier de ședință care sunt vacante temporar. Norma de trimitere la procedura de selecție a grefierilor, agenților procedurali și șoferilor este inaplicabilă, din moment ce grefierii judiciari și grefierii de ședință sunt selectați printr-o procedură derulată la nivel național și cu alte probe de concurs. Aceleași aspecte sunt reliefate cu privire la specialiștii IT a căror procedură de recrutare nu se poate concilia cu cea reglementată pentru grefieri, agenți procedurali și șoferi.

10. Se mai arată că din coroborarea [art. 58 și 259](#) din legea criticată rezultă consecințe discriminatorii între persoanele care ocupă posturi temporar vacante în aceeași instanță, unele putând fi numite în funcție pe durată nedeterminată, iar altele pe durată determinată, fără să existe criterii obiective care să justifice alegerea uneia sau alteia dintre cele două proceduri de concurs. Se subliniază că aspectele pe care reglementarea primară a omis să le stabilească nu ar putea fi prevăzute nici la nivelul legislației secundare, din moment ce aspectele esențiale referitoare la ocuparea posturilor trebuie reglementate prin lege organică, iar nu prin acte administrative cu caracter inferior legii. Rezultă că [art. 58](#) din legea criticată încalcă [art. 1 alin. \(3\) și \(5\)](#), [art. 16](#), [art. 61 alin. \(1\)](#) și [art. 73 alin. \(3\) lit. I\) din Constituție](#).

11. Aceste vicii punctuale de neconstituționalitate, coroborate cu faptul că legea abundă în reglementări neclare, conduc la neconstituționalitatea legii în ansamblul său. Se subliniază că nereglementarea prin lege a aspectelor de

principiu ale atribuțiilor funcției de grefier judiciar, grefier de ședință, grefier și specialist IT, coroborată cu importanța și volumul activității aferente funcției, conduce la concluzia că CSM este cel care va decide ce reprezintă fiecare dintre aceste funcții și ce atribuții îi revin fiecareia, fără niciun cadru de principiu stabilit de legea organică, având oricând posibilitatea de a trece unele dintre aceste atribuții din domeniul de competență al unei funcții în domeniul de competență al altei funcții.

12. Procedurile de selecție în aceste funcții apar ca lipsite de orice finalitate în condițiile în care sunt realizate pentru funcții fără conținut. Însăși procedurile de selecție sunt criticabile din perspectiva cerințelor de calitate a legii; în acest sens, se arată că dispozițiile [art. 82 alin. \(3\)](#) și ale [art. 95 alin. \(3\) din Legea nr. 11/2024](#) cuprind reglementări neclare cu privire la componența comisiilor de concurs, putându-se înțelege că din comisiile de elaborare a subiectelor pot face parte și reprezentanți ai organizațiilor profesionale sau sindicale reprezentative ale profesiei în calitate de observatori, fapt care ar constitui o vulnerabilitate majoră pentru buna desfășurare a concursului, din perspectiva asigurării confidențialității subiectelor. Sunt semnalate necorelări redacționale în privința [art. 7 lit. d\)](#) și [art. 157 alin. \(1\)](#) din legea analizată, care, pe de o parte, cuprind reglementări inaplicabile numirii în funcția de grefier judiciar, iar, pe de altă parte, validează o situație de conflict de interese cu referire la atribuțiile președintelui de instanță la care se realizează transferul. Cu titlu exemplificativ, se mai arată că [art. 38 alin. \(1\)](#) din lege cuprinde sintagma „fiecare disciplină” în condițiile în care concursul în discuție se referă la o singură disciplină sau cuprinde sintagma „media notelor obținute”, deși este vorba despre o singură lucrare, aspect ce exclude posibilitatea acordării mai multor note și realizării unei medii. Mai mult, [art. 33 alin. \(1\)](#) din lege face referire la constituirea unor subcomisii pentru proba scrisă, deși nu există mai multe discipline de concurs.

13. Astfel, legea, în ansamblul său, își pierde aptitudinea de a reglementa în mod corespunzător un segment esențial și covârșitor, ca volum, din activitatea instanțelor, ceea ce este contrar [art. 1 alin. \(3\) și \(5\)](#), [art. 16](#), [art. 61 alin. \(1\)](#) și [art. 73 alin. \(3\) lit. l\) din Constituție](#).

14. În final, se subliniază că aspecte multiple de neclaritate a legii au potențialul să afecteze major activitatea instanțelor în toate componentele sale, de la drepturile persoanelor vizate de [Legea nr. 11/2024](#) până la exercitarea actului managerial de către președinții instanțelor, de care depinde inclusiv înfăptuirea justiției.

15. Curtea de Apel București - Secția a X-a de contencios administrativ și fiscal și pentru achiziții publice și Curtea de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Textele criticate, precum și legea, în ansamblul său, sunt formulate într-o manieră imprecisă, neclară, nu sunt corelate cu alte acte normative, ceea ce determină imposibilitatea punerii sale în aplicare. [Art. 205](#) din lege generează o suprapunere de competențe între grefierul judiciar și asistentul judecătorului, încălcând, astfel, [art. 16 din Constituție](#). Se consideră că prevederile criticate contravin și principiului separației și echilibrului puterilor în stat, întrucât permit ca aspecte esențiale privitoare la statutul anumitor funcții din cadrul instanțelor judecătorești să fie stabilite prin acte de reglementare secundară. Se încalcă, astfel, [art. 1 alin. \(4\)](#), [art. 61 alin. \(1\)](#) și [art. 73 alin. \(3\) lit. l\) din Constituție](#).

16. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

17. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

18. La dosarul cauzei, cele 15 curți de apel și Curtea Militară de Apel București, precum și un colectiv de grefieri din raza Curții de Apel Iași, în calitate de amicus curiae, au depus înscrisuri prin care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate. Totodată, Sindicatul Național al Grefei Judiciare Dicasterial din Timișoara, în calitate de amicus curiae, a depus un înscris prin care solicită respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, înscrisurile depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile [Constituției](#), precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

19. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor [art. 146 lit. d\) din Constituție](#), precum și ale [art. 1 alin. \(2\)](#), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

20. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile [art. 58, 205, 208, 209](#), ale [art. 256 alin. \(2\)](#), ale [art. 257 alin. \(3\)](#) și [\(4\)](#) și ale [art. 258 din Legea nr. 11/2024](#) privind statutul grefierilor și al altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 26 din 12 ianuarie 2024, precum și legea, în ansamblul său. Textele legale punctual criticate au următorul cuprins:

– Art. 58:

(1) Pentru ocuparea posturilor de specialist criminalist, de tehnician criminalist, inclusiv pentru ocuparea posturilor alocate personalului din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, prevăzut la [art. 2 alin. \(1\)](#), care sunt vacante temporar, dispozițiile [art. 32-40](#) se aplică în mod corespunzător.

(2) Personalul prevăzut la [art. 2 alin. \(1\)](#), încadrat pe bază de concurs pe posturi vacante temporar, poate fi definitivat în funcție, pe un post vacant, în baza unor criterii de apreciere a performanțelor profesionale, avându-se în vedere vechimea minimă în specialitate, competența profesională și activitatea profesională deosebită, evaluată cu calificativul «foarte bine» la ultima evaluare profesională. Numirea în funcție se face de către persoanele competente potrivit [art. 60](#).

– Art. 205:

(1) Grefierul judiciar realizează activități specifice, potrivit sarcinilor trasate de judecători, sub îndrumarea și coordonarea acestora.

(2) Grefierul judiciar îndeplinește atribuții nejurisdicționale referitoare la judecata în primă instanță și în căile de atac.

(3) În ceea ce privește judecata în primă instanță, grefierul judiciar îndeplinește următoarele atribuții:

a) întocmește un sumar al situației de fapt expuse în cererea de chemare în judecată, cererea reconvențională, întâmpinare sau actul de sesizare a instanței;

b) identifică problemele de drept incidente în cauză, din punctul de vedere al legislației aplicabile, practicii judiciare relevante, inclusiv al deciziilor Curții Constituționale, al deciziilor obligatorii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și al deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv ale Curții de Justiție a Uniunii Europene;

c) verifică cadrul procesual, respectiv: ține evidența persoanelor audiate ca martori și a adreselor acestora; verifică alte elemente necesare stabilirii cadrului procesual în vederea realizării procedurii de citare pentru primul termen de judecată;

d) propune completului de judecată cuantumul taxei judiciare de timbru datorat potrivit legii pentru cererile și acțiunile introduse la instanțele judecătorești;

e) îndeplinește atribuțiile prevăzute de lege în procedura de dobândire a personalității juridice a asociațiilor și fundațiilor și de modificare a statutului ori a beneficiarului real al acestora;

f) întocmește referatul privind situația materială a solicitantului ajutorului public judiciar, la solicitarea instanței, în condițiile legii;

g) ia măsuri, din dispoziția președintelui completului de judecată, pentru efectuarea de către grefierul de ședință și grefierii a tuturor lucrărilor necesare bunei desfășurări a ședinței de judecată;

h) îndrumă activitatea grefierului de ședință.

(4) În ceea ce privește judecata în căile de atac, grefierul judiciar îndeplinește următoarele atribuții:

a) elaborează o sinteză a hotărârii supuse căii de atac;

b) elaborează o sinteză a motivelor invocate în căile de atac, a argumentelor formulate, precum și a probelor propuse;

c) prezintă problemele de drept incidente în cauză și realizează documentarea cu privire la legislația aplicabilă, doctrina și jurisprudența relevantă;

d) verifică elementele necesare stabilirii cadrului procesual în vederea realizării procedurii de citare;

e) îndeplinește orice alte sarcini date de către judecători, precum și atribuțiile prevăzute la alin. (3) lit. b).

(5) În ceea ce privește pregătirea următoarelor termene de judecată, grefierul judiciar realizează documentarea problemelor de drept invocate de părți, din punctul de vedere al jurisprudenței, doctrinei sau al altor hotărâri judecătorești cu caracter obligatoriu care sunt incidente în cauză.

(6) După finalizarea dezbaterilor, grefierul judiciar îndeplinește următoarele atribuții:

a) realizează verificări în dosar, la indicația judecătorilor în vederea obținerii lămuririlor necesare pentru pronunțarea soluției;

b) ține evidența hotărârilor relevante ale judecătorilor, pentru actualizarea portalului instanțelor de judecată și pentru procedura evaluării periodice a activității.

– Art. 208: „Grefierul de ședință participă la ședințele de judecată și îndeplinește atribuțiile prevăzute de lege și de Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.”;

– Art. 209: „Grefierii, specialiștii IT, specialiștii criminaliști, tehnicienii criminaliști, agenții procedurali și șoferii îndeplinesc atribuțiile prevăzute în Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea sau orice alte atribuții stabilite prin legi sau regulamente în sarcina lor.”;

– Art. 256 alin. (2): „(2) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, funcțiile de grefier documentarist, grefier statistician, grefier arhivar și grefier registrator se desființează și se transformă în funcții de grefier.”;

– Art. 257 alin. (3) și (4):

(3) În cazul în care numărul grefierilor care solicită reîncadrarea pe noile funcții de grefier de ședință sau de grefier principal este mai mare decât numărul de posturi prevăzute pentru aceste noi funcții, reîncadrarea se va face în urma unui concurs organizat la nivelul curții de apel, respectiv al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism sau al parchetului de pe lângă curtea de apel.

(4) Persoanele care nu îndeplinesc, la data intrării în vigoare a prezentei legi, condițiile de studii prevăzute pentru funcția de grefier de ședință sau grefier principal, sunt menținute pe aceste funcții până la data eliberării din funcție într-una dintre modalitățile prevăzute de lege.”;

– Art. 258:

(1) Numărul posturilor de grefier judiciar nu poate depăși 10% din numărul total al posturilor de grefier în cadrul instanțelor judecătorești și nu poate fi mai mic de 1 grefier judiciar la 5 judecători în cadrul fiecărei instanțe judecătorești.

(2) Pe o perioadă de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin excepție de la prevederile [art. 7 lit. b](#)), pentru numirea în funcția de grefier judiciar se vor lua în considerare și perioadele cât persoana a îndeplinit funcția de grefier.

(3) Pe o perioadă de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin excepție de la prevederile [art. 65 alin. \(5\) lit. a](#)), pentru a putea participa la concursul pentru promovarea în funcții de conducere de prim-grefier, grefier-șef, grefier-șef secție, grefier-șef direcție, grefier-șef serviciu, grefier-șef cabinet se vor lua în considerare și perioadele cât persoana a îndeplinit funcția de grefier.

21. În opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale [art. 1 alin. \(3\), \(4\) și \(5\)](#) privind statul de drept, separația puterilor în stat și calitatea legii, ale [art. 16](#) privind egalitatea în drepturi, ale [art. 61 alin. \(1\)](#) privind rolul Parlamentului și ale [art. 73 alin. \(3\) lit. I](#)) privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, a instanțelor judecătorești și a Ministerului Public prin lege organică.

22. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, potrivit [art. 276 alin. \(1\) din Legea nr. 11/2024](#), această lege „intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării, cu excepția [art. 261](#) care intră în vigoare la 3 zile de la data publicării”. Astfel, legea a intrat în vigoare la 12 iulie 2024, iar [art. 261](#) din lege la 15 ianuarie 2024. Art. 261 prevede următoarele:

(1) Regulamentele prevăzute de prezenta lege se emit în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentului articol și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentului articol se adoptă sau, după caz, se modifică ori se completează regulamentele de ordine interioară ale instanțelor judecătorești și ale parchetelor de pe lângă acestea, în acord cu cele stabilite de prezenta lege.

(3) Persoanele încadrate pe funcția de grefier, potrivit prezentei legi, care îndeplinesc atribuțiile specifice funcției de grefier arhivar, grefier registrator, grefier documentarist sau grefier statistician, la data intrării în vigoare a prezentei legi, continuă să îndeplinească aceste atribuții, până la data intrării în vigoare a regulamentelor prevăzute la alin. (1) și (2).

(4) Consiliul Superior al Magistraturii elaborează regulamentele prevăzute la alin. (1), cu consultarea Școlii Naționale de Grefieri și a organizațiilor sindicale reprezentative ale personalului prevăzut la [art. 2 alin. \(1\)](#).

23. Cu alte cuvinte, actele de reglementare secundară trebuiau adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) până la data de 14 iulie 2024. Curtea Constituțională a fost sesizată prin două încheieri, pronunțate la 27 mai și 5 iunie 2024, excepția de neconstituționalitate fiind invocată în cauze având ca obiect soluționarea unor cereri prin care se solicită constatarea refuzului nejustificat al CSM de a da curs cererii de adoptare a unei hotărâri de principiu pentru interpretarea și aplicarea unor dispoziții din [Legea nr. 11/2024](#) și obligarea CSM la adoptarea hotărârii de principiu menționate.

24. Curtea observă, așadar, că instanța constituțională a fost prematur sesizată cu excepția de neconstituționalitate pentru că, pe de o parte, textele criticate nu erau în vigoare, iar, pe de altă parte, perioada în care trebuiau să fie adoptate actele de reglementare secundară de către CSM nu se încheiase. Mai mult, în această situație nu poate fi vorba despre existența unui litigiu, atât timp cât însăși [Legea nr. 11/2024](#) nu era în vigoare.

25. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale ([Decizia nr. 108 din 7 martie 2017](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 423 din 8 iunie 2017, paragraful 22), obiect al controlului de constituționalitate pe calea excepției de neconstituționalitate ridicate în fața unei instanțe judecătorești sau de arbitraj comercial poate fi numai un text legal în vigoare (după distincția operată prin [Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011) pentru că numai acesta are aptitudinea de a produce efecte juridice și, astfel, de a avea legătură cu soluționarea cauzei. De aceea, acest tip de control de constituționalitate

este unul concret, ceea ce presupune sine qua non existența unui litigiu pendinte, în cadrul căruia să se invoce excepția de neconstituționalitate a unor acte normative de reglementare primară care să aibă legătură cu soluționarea acestuia (a se vedea, în acest sens, [Decizia nr. 338 din 24 septembrie 2013](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 699 din 14 noiembrie 2013, sau [Decizia nr. 64 din 9 februarie 2017](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 24 februarie 2017, paragraful 43). Tot în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut și că este inadmisibil să fie investită cu examinarea neconstituționalității unui act normativ într-un cadru procesual creat special cu acest scop (a se vedea, în acest sens, și [Decizia nr. 137 din 1 februarie 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 320 din 10 mai 2011, [Decizia nr. 460 din 16 septembrie 2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 738 din 9 octombrie 2014, paragraful 39, [Decizia nr. 210 din 17 aprilie 2018](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 805 din 20 septembrie 2018, paragraful 25, [Decizia nr. 484 din 12 iulie 2018](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 993 din 23 noiembrie 2018, paragraful 15, sau [Decizia nr. 507 din 13 iulie 2021](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 281 din 23 martie 2022, paragraful 25). În același sens sunt statuările Curții de Justiție a Uniunii Europene din Hotărârea din 11 martie 1980, pronunțată în Cauza Foglia împotriva Novello, în care această instanță a admis că nu este competentă în cazul în care ar fi obligată să pronunțe hotărâri în cauze provocate „care ar pune în pericol întregul sistem al căilor de atac aflate la dispoziția persoanelor private pentru a le permite să se apere”.

26. Ca atare, la momentul sesizării Curții Constituționale excepția de neconstituționalitate era inadmisibilă, instanțele judecătorești încălcând prevederile exprese ale [art. 29 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#) referitor la noțiunea „în vigoare” și la posibilitatea ridicării unei excepții într-o „cauză”/într-un „litigiu”.

27. Totuși, la momentul soluționării excepției de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională, se constată că legea a intrat în vigoare, iar cauzele în care a fost ridicată au devenit veritabile litigii în care se invocă drepturi subiective, ținând seama de evoluția ulterioară a legislației primare și a celei secundare, care încă nu au intrat în vigoare. În consecință, în evaluarea admisibilității excepției de neconstituționalitate, Curtea va ține seama de situația normativă existentă la data soluționării acesteia și va acorda prioritate acestui criteriu în raport cu cel formal incident în fața instanței a quo.

28. Cu privire la fondul excepției, Curtea observă că autoarele acesteia aduc mai multe critici de neconstituționalitate diferitelor litere și alineate ale [art. 58, 205, 208, 209, 256, 257 și 258 din Legea nr. 11/2024](#) din perspectiva încălcării principiului calității legii și a principiului securității juridice. [Art. 58](#) este parte a [capitolului II](#) - Cariera grefierilor și a altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, [secțiunea IV](#) - Recrutarea și numirea specialiștilor IT, ale specialiștilor criminaliști și ale tehnicienilor criminaliști. [Art. 205, 208 și 209](#) fac parte din [capitolul VI](#) - Atribuțiile grefierilor și ale altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea. [Art. 256, 257 și 258 din Legea nr. 11/2024](#) fac parte din [capitolul VIII](#) - Dispoziții tranzitorii și finale al acestei legi. Aceste din urmă dispoziții criticate stabilesc, în esență, norme intertemporale pentru a realiza trecerea la noua reglementare.

29. Deși autoarele excepției de neconstituționalitate formulează critici de neconstituționalitate care vizează, în principal, chestiuni ce țin de existența unui paralelism legislativ, necorelări între diverse soluții legislative, caracterul imprecis și lipsit de previzibilitate al unor soluții legislative, nerespectarea principiului egalității în drepturi între diverse categorii de personal, în final, le translatează într-o critică ce se referă la legea în ansamblul său, în sensul că aceste deficiențe - unele redacționale sau de concepție - determină, pe de o parte, o anumită inconsistență și incongruență la nivelul concepției de ansamblu a legii, iar, pe de altă parte, afectează securitatea juridică prin promovarea unor norme intertemporale cărora le lipsește raționalitatea în realizarea trecerii la noile reglementări.

30. Ca atare, mai întâi Curtea va evalua dacă normele intertemporale au aptitudinea normativă să creeze cadrul necesar unei receptări organice în ordinea normativă a noilor soluții legislative promovate, și anume cu respectarea principiului securității juridice, și numai în măsura în care ajunge la o concluzie afirmativă va analiza criticile punctuale de neconstituționalitate invocate.

31. Cu privire la normele intertemporale (tranzitorii), [art. 26 teza întâi din Legea nr. 24/2000](#) privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, prevede că „Proiectul de act normativ trebuie să cuprindă soluții legislative pentru situații tranzitorii, în cazul în care prin noua reglementare sunt afectate raporturi sau situații juridice născute sub vechea reglementare, dar care nu și-au produs în întregime efectele până la data intrării în vigoare a noii reglementări”. [Art. 54](#) din aceeași lege stabilește că „(1) Dispozițiile tranzitorii cuprind măsurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuite de noul act normativ. (2) Dispozițiile tranzitorii trebuie să asigure, pe o perioadă determinată, corelarea celor două reglementări, astfel încât punerea în aplicare a noului act normativ să decurgă firesc și să evite retroactivitatea acestuia sau conflictul între norme succesive”.

32. În situația adoptării unor noi acte normative, legea trebuie să conțină și dispoziții tranzitorii, care să cuprindă măsurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care

urmează să fie înlocuită de noul act normativ ([Decizia nr. 607 din 21 noiembrie 2023](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 245 din 22 martie 2024, paragraful 17). Dispozițiile tranzitorii cuprind măsurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuită de noul act normativ și trebuie să asigure, pe o perioadă determinată, corelarea celor două reglementări, astfel încât punerea în aplicare a noului act normativ să decurgă firesc și să evite retroactivitatea acestuia sau conflictul între norme succesive ([Decizia nr. 134 din 19 martie 2024](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 10 iulie 2024, paragraful 16). Rolul normei tranzitorii este acela de a corela vechea reglementare cu noua reglementare, prin stabilirea unor măsuri referitoare la raporturile juridice apărute în temeiul vechii reglementări menite să evite retroactivitatea noii reglementări sau conflictul între normele succesive. Obligația de a corela cele două reglementări, „astfel încât punerea în aplicare a noului act normativ să decurgă firesc”, are ca scop inclusiv evitarea hiatusului normativ cu privire la materia reglementată, legiutorul fiind obligat să adopte măsurile necesare pentru a preîntâmpina un vid legislativ care poate genera consecințe juridice negative ([Decizia nr. 398 din 4 iulie 2023](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 869 din 27 septembrie 2023, paragraful 13, sau [Decizia nr. 400 din 4 iulie 2023](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 942 din 18 octombrie 2023, paragraful 18).

33. Curtea a statuat, în jurisprudența sa ([Decizia nr. 467 din 2 august 2023](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 727 din 7 august 2023, paragrafele 122 și 123), că omisiunea de a reglementa norme tranzitorii menite să asigure coerența cadrului normativ reprezintă o încălcare a exigențelor constituționale referitoare la principiul securității juridice, care impune legiutorului limite în activitatea de modificare a normelor juridice, limite care să asigure stabilitatea regulilor instituite. Astfel, respectarea [art. 26 alin. \(1\) teza întâi din Legea nr. 24/2000](#) - referitoare la dispozițiile tranzitorii - concură la asigurarea unei legislații ce respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare (a se vedea și [Decizia nr. 845 din 18 noiembrie 2020](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 500 din 13 mai 2021, paragraful 101). Având în vedere că legiutorul nu a însoțit modificările aduse legii de norme tranzitorii exprese, menite să asigure previzibilitate și certitudine modului de conformare la noile cerințe legale, în lipsa elementelor de circumstanțiere menționate mai sus, precum și a unui termen rezonabil în care destinatarii normelor să se adapteze noilor prescripții legale în scopul asigurării continuității în activitatea economică, instanța constituțională a constatat că legea astfel modificată a fost adoptată cu încălcarea principiului securității juridice și a principiului legalității, consacrate de [art. 1 alin. \(5\) din Constituție](#) (a se vedea și [Decizia nr. 846 din 18 noiembrie 2020](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 55 din 19 ianuarie 2021, paragraful 43). Rolul dispozițiilor tranzitorii este acela de a permite o trecere graduală și firească în timp de la situația de fapt și de drept existentă la cea urmărită/avută în vedere de noua reglementare. Această tranziție nu presupune o escamotare a situației-premisă, ci acceptarea acesteia pentru a se realiza evoluția treptată către finalitatea urmărită. De asemenea, tranziția nu poate fi realizată ex abrupto, ci este necesară o abordare echilibrată și rațională, care să asigure previzibilitatea normativă în domeniul vizat. Atingerea rezultatului urmărit se realizează în timp, în mod firesc, astfel ca destinatarii actului să nu fie expuși unor situații aleatorii pe care însăși reglementarea normativă adoptată o creează.

34. În jurisprudența sa, Curtea a subliniat că principiul securității juridice exprimă, în esență, faptul că cetățenii trebuie protejați contra unui pericol care vine chiar din partea dreptului, contra unei insecurități pe care a creat-o dreptul sau pe care acesta riscă să o creeze, impunând ca legea să fie accesibilă și previzibilă ([Decizia nr. 51 din 25 ianuarie 2012](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 3 februarie 2012). Securitatea juridică a persoanei se definește ca un complex de garanții de natură constituțională sau cu valențe constituționale inerente statului de drept, în considerarea cărora legiutorul are obligația constituțională de a asigura atât o stabilitate firească dreptului, cât și valorificarea în condiții optime a drepturilor și libertăților fundamentale ([Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 octombrie 2018, paragraful 68).

35. Curtea a mai statuat că securitatea juridică reprezintă una dintre valorile fundamentale ale statului, fiind cuprinsă în mod implicit la [art. 1 din Constituție](#), și reprezintă o garanție a statului de drept, iar rațiunea sa constă tocmai în protejarea individului de arbitrar, mai ales în relațiile dintre individ și stat. De altfel, Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că, deși nu este în mod expres consacrat de [Legea fundamentală](#), acest principiu se deduce atât din prevederile [art. 1 alin. \(3\) și \(5\) din Constituție](#), cât și din preambulul [Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale](#), astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa. În legătură cu acest principiu, instanța europeană a reținut că „unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice” ([Hotărârea din 6 iunie 2005](#), pronunțată în Cauza Androne împotriva României, paragraful 44, [Hotărârea din 7 octombrie 2009](#), pronunțată în Cauza Stanca Popescu împotriva României, paragraful 99). Curtea europeană a mai statuat că, „odată ce a fost adoptată o soluție de către stat, ea trebuie implementată cu o claritate și o coerență rezonabile pentru a evita pe cât posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiecții de drept” ([Hotărârea din 1 decembrie 2005](#), pronunțată în Cauza Păduraru împotriva

României, paragraful 92). În același sens, se rețin [Decizia Curții Constituționale nr. 467 din 2 august 2023](#), precitată, paragraful 146, și [Decizia nr. 678 din 28 noiembrie 2023](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1119 din 12 decembrie 2023, paragraful 53.

36. Legiuitorul are obligația să identifice o soluție legislativă rațională care să permită trecerea treptată și firească la noul sistem, fără să fie afectate securitatea juridică și previzibilitatea normativă. Această obligație derivă din principiul securității juridice, principiu de rang constituțional prevăzut de [art. 1 alin. \(5\) din Constituție](#) ([Decizia nr. 467 din 2 august 2023](#), precitată, paragraful 125).

37. Problema care se ridică în cauză este de a stabili dacă normele intertemporale atacate permit o tranziție coerentă și fluentă la noile reglementări referitoare la statutul grefierilor și al altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice.

38. Cu privire la acest aspect, Curtea constată că normele intertemporale criticate au fost adoptate pentru a asigura armonizarea situațiilor juridice născute sub imperiul vechii reglementări (în principal, [Legea nr. 567/2004](#) privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1197 din 14 decembrie 2004) cu o nouă realitate normativă, însă nu reușește să realizeze o tranziție organică către aceasta. Mai exact, trecerea la organizarea personalului auxiliar al instanțelor /parchetelor în categoriile de grefier judiciar, grefier de ședință, grefier principal, grefier, agent procedural este realizată în mod abrupt, fără existența unei perioade de tranziție, a unei gradualități necesare implementării noilor soluții legislative, iar consecințele pe care le generează pot compromite însăși realizarea actului de justiție. Ca atare, nu este suficientă elaborarea mai multor regulamente - acte de reglementare secundară - pentru a se trece la sau a înfăptui o reformă structurală a personalului auxiliar al instanțelor/ parchetelor, întrucât implementarea noilor soluții, pe de o parte, trebuie să se raporteze la respectarea principiilor constituționale care stau la baza organizării și funcționării statului român și, pe de altă parte, nu rezidă în excesul de reglementare, în reglementarea în detaliu, ci în dezvoltarea organică, coerentă și treptată a domeniului respectiv. Salturile calitative, deși posibile, nu fac altceva decât să demonstreze că regula, într-o societate democratică, o reprezintă gradualitatea evoluțiilor, o succesivitate a acestora la nivelul oricărui domeniu din viața statului.

39. Perioadele scurte sau nedeterminate în care se fac echivalările între funcțiile vechi cu cele noi, problemele ridicate de reîncadrarea personalului care îndeplinește noile cerințe, de reîncadrarea personalului care nu îndeplinește aceste cerințe, de conversia funcțiilor și atribuțiilor, de corelarea cu atribuțiile aferente funcțiilor transformate, de schimbarea ex abrupto a atribuțiilor, de necesitatea realizării unor stagii de perfecționare premergătoare acestor schimbări și transformări profunde în structura corpului grefierilor, de redefinirea și regândirea rolului acestui corp, de organizarea concursurilor, de capacitatea administrativă a Școlii Naționale de Grefieri, de echitabilitatea procedurilor, precum și de grefarea unei noi funcții în cadrul corpului grefierilor (grefierul judiciar) și relațiile funcționale cu judecătorul sau cu alte componente ale sistemului de justiție (asistentul judecătorului) aduc în discuție o imperioasă etapizare și gradare a realizării noii concepții legislative. O reformă care nu este corect dozată - de la demararea unor proiecte-pilot la creșterea capacității administrative a autorităților implicate și la conștientizarea schimbărilor ce vor fi operate - compromite însăși finalitatea urmărită, generează insecuritate juridică, subminează în cadrul anumitor segmente funcționarea autorității judecătorești și afectează, totodată, drepturile și libertățile fundamentale atât ale celor supuși reformei (grefierii), cât și ale justițiabililor.

40. Departe de a realiza o evaluare a unei reforme sau a oportunității unor soluții legislative, aspecte care nu intră în competența Curții Constituționale, din moment ce implică probleme de opțiune legislativă, Curtea reține că afectarea funcționării autorității judecătorești prin promovarea unor reglementări care compatibilizează doar formal, și nu substanțial, situații/raporturile juridice născute sub imperiul reglementărilor abrogate cu cele nou-instituite conduce la încălcarea însăși a drepturilor și intereselor legitime ale destinatarului actului de justiție, mai exact a accesului la justiție sau a dreptului la un proces echitabil soluționat într-un termen rezonabil.

41. Totodată, personalul supus reformei, în lipsa gradării și etapizării ei, poate ajunge în situații imprevizibile, cu afectarea exercițiului dreptului său la muncă. Curtea a constatat ([Decizia nr. 414 din 14 aprilie 2010](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, sau [Decizia nr. 793 din 23 noiembrie 2021](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 93 din 31 ianuarie 2022, paragraful 17) că dreptul de acces la funcțiile publice este unul complex, fiind compus din cel puțin trei elemente esențiale, și anume: accesul/ocuparea efectivă a funcțiilor publice prin concurs; exercitarea acesteia și încetarea raporturilor de serviciu. Aceste elemente sunt legate intrinsec de cariera persoanei care ocupă o funcție publică, fiind, așadar, inerente oricărei funcții publice. Aceste norme intertemporale nu fac altceva decât să expună titularul funcției publice la o situație imprevizibilă ca urmare a reîncadrării pe o funcție care nu este bine definită sub aspectul atribuțiilor și îl poate pune în situația de a nu face față noilor cerințe ale acesteia, aspect care, imediat sau în timp, poate conduce la eliberarea sa din funcție. Or, este axiomatic că reglementarea carierei personalului, indiferent de categoria profesională în discuție, trebuie să fie realizată în toate etapele sale în mod clar, coerent și previzibil.

42. Impactul unei reglementări necorelate și neintegrate în sistemul normativ asupra funcționării sistemului justiției, având în vedere rolul grefierilor de a contribui la realizarea acesteia, echivalează cu o atingere adusă înseși exercitării puterii de stat în parametri stabiliți de [art. 1 alin. \(3\) din Constituție](#) în componenta referitoare la statul de drept.

43. Concluzionând, Curtea constată că normele intertemporale eșuează în realizarea unei treceri fluente la noile reglementări referitoare la statutul grefierilor prin lipsa unei etapizări și gradări a noilor soluții legislative aduse în discuție. Mai mult, noile soluții legislative trebuie integrate organic în cadrul legislativ existent pentru a evita suprapunerile de competențe între asistentul judecătorului, funcție deja reglementată prin [Legea nr. 393/2023](#) privind statutul asistentului judecătorului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1132 din 14 decembrie 2023, și grefierul judiciar, iar, în genere, atribuțiile întregului corp de grefieri trebuie astfel dimensionate încât să se completeze atât între ele, cât și în raport cu ceilalți participanți cu rol contributiv în realizarea justiției. Rezultă că [art. 256-258 din Legea nr. 11/2024](#) încalcă [art. 1 alin. \(3\) și \(5\) din Constituție](#) sub aspectul securității juridice, în componenta sa de previzibilitate normativă, corelată cu exigențele ce rezultă din principiul statului de drept.

44. Având în vedere viciul de neconstituționalitate constatat, Curtea reține că acesta are caracter dirimant cu privire la legea în integralitatea sa, întrucât afectează însăși racordarea noii reglementări la situația normativă pe care o repudiază. În lipsa acestei conexiuni între cadrul normativ vechi și cel nou, devin imposibil de conciliat exigențele de securitate juridică inerent legate de reglementarea abrogată și aspirațiile legiuitorului de a promova noi soluții legislative. Ca atare, neconstituționalitatea dispozițiilor menționate determină, în consecință, neconstituționalitatea legii în ansamblul său.

45. Prin [Decizia nr. 261 din 5 mai 2022](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 570 din 10 iunie 2022, paragraful 77, și [Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013, Curtea a constatat că efectele deciziilor sale sunt consacrate expres prin prevederile [art. 147 alin. \(1\) din Constituție](#), potrivit cărora: „Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile [Constituției](#). Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept”. De asemenea, potrivit dispozițiilor [art. 147 alin. \(4\) din Legea fundamentală](#), „Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor”.

46. Curtea a reținut că, în considerarea textelor constituționale antereferite, constatarea neconstituționalității prevederilor actului de reglementare primară abrogator nu are ca efect apariția unui vid legislativ, ci determină reîntrarea în fondul activ al legislației a actelor abrogate, după publicarea deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I (a se vedea, în același sens, și [Decizia nr. 1.039 din 5 decembrie 2012](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 61 din 29 ianuarie 2013).

47. În astfel de cazuri, în care se constată ca fiind neconstituționale acte normative care abrogă alte acte normative, nu intervine o „abrogare a abrogării”, pentru a se putea reține incidența dispozițiilor [art. 64 alin. \(3\) teza a doua din Legea nr. 24/2000](#), potrivit cărora „Nu este admis ca prin abrogarea unui act de abrogare anterior să se repună în vigoare actul normativ inițial” - dispoziții opozabile legiuitorului în activitatea de legiferare, ci este vorba despre un efect specific al deciziilor de constatare a neconstituționalității unei norme abrogatoare, efect întemeiat pe prevederile constituționale ale [art. 142 alin. \(1\)](#), care consacră rolul Curții Constituționale de garant al supremației [Constituției](#), și ale [art. 147 alin. \(4\)](#), potrivit cărora deciziile Curții sunt general obligatorii.

48. De altfel, Curtea a evidențiat în mod expres această distincție în cuprinsul [deciziilor nr. 414 din 14 aprilie 2010 și nr. 1.039 din 5 decembrie 2012](#), precitate, reținând că „acesta este un efect specific al pierderii legitimității constituționale (...), sancțiune diferită și mult mai gravă decât o simplă abrogare a unui text normativ” (a se vedea, în același sens, și [Decizia nr. 62 din 18 ianuarie 2007](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104 din 12 februarie 2007, [Decizia nr. 206 din 29 aprilie 2013](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 13 iunie 2013, [Decizia nr. 417 din 15 octombrie 2013](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 743 din 2 decembrie 2013, sau [Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013](#), precitată, pct. VI).

49. Având în vedere cele expuse, reglementările legale abrogate prin [Legea nr. 11/2024](#) reîntră în vigoare la data publicării deciziei de neconstituționalitate. Prin urmare, [Legea nr. 567/2004](#), precum și celelalte acte normative abrogate prin [Legea nr. 11/2024](#) reîntră în vigoare la data publicării prezentei decizii.

50. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul [art. 146 lit. d\)](#) și al [art. 147 alin. \(4\) din Constituție](#), al [art. 1-3](#), al [art. 11 alin. \(1\) lit. A.d\)](#) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Curtea de Apel Ploiești în Dosarul nr. 3.243/2/2024 al Curții de Apel București - Secția a X-a de contencios administrativ și fiscal și pentru achiziții publice și de Curtea de Apel București în Dosarul nr. 480/42/2024 al Curții de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că [Legea nr. 11/2024](#) privind statutul grefierilor și al altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice este neconstituțională, în ansamblul său.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, Curții de Apel București - Secția a X-a de contencios administrativ și fiscal și pentru achiziții publice și Curții de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 19 septembrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Prim-magistrat-asistent,

Benke Károly
